

Nu vil jeg straks sige, at en Ordning med to saadanne med hinanden jævnsides løbende Kursus til Uddannelse af Landbrugskandidater paa Landbohøjskolen anser jeg for meget upraktisk og uheldig, og den er ogsaa paa det stærkeste blevet fra-raadet af Kommissionens store Flertal. Dette gaar ud fra, at der vil blive to Slags Landbrugskandidater, og at det vil blive ret vanskeligt at finde en Betegnelse for det ene af disse Hold. Nu hørte jeg nok, at det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) mente, at man kunde kalde det ene Hold, det, der har gennemgaaet det korte Kursus, Plovstuderer, men jeg tror ikke, at de paagældende vilde være glade ved en saadan Betegnelse, den vilde de sikkert betakke sig for. Dernæst vilde en saadan Ordning medføre store Vanskeligheder med Hensyn til at faa lagt og gennemført en fornuftig og heldig Undervisningsplan. Endelig vil et saadant Dobbeltkursus sikkert medføre endnu større aarlige Udgifter, end der nu er paaregnet.

Jeg skal yderligere anføre, at denne Ordning efter min Mening vilde medføre en Svækkelse af vore Landbrugsskoler. Jeg gaar nemlig ud fra, at det, hvis vi fik en saadan Skole, vilde føre til, at de rige og mere velstaaende Folks Børn, Godsejersønner, Proprietærsønner og muligvis velhavende Gaardmandssønner, vilde søge ikke de almindelige Landbrugsskoler, men denne noget finere Anstalt og gennemgaa det korte Kursus, og det vilde jeg anse for meget uheldigt. Vore Landbrugsskoler er saa godt udviklede og ledede, at de fuldt ud er i Stand til at meddele de unge den Viden, som er tilstrækkelig for det praktiske Landbrug. Vi har ikke mindre end 20 Landbrugsskoler, fordelt over hele Landet, og de er indrettede baade paa korte og lange Kursus, henholdsvis paa 5 Maaneder og paa op til et Aar.

Et andet Mindretal, Professor Boas, foreslaar, at der skal oprettes to Kursus, det ene paa 2½ Aar og det andet paa 4 Aar. Dette Mindretals Forslag er saa vidtgaaende, at det ikke behøver nogen Omtale, for det er udelukket, at vi, naar vi hidtil har klaret os med et Kursus paa 1½ Aar, straks vil gaa til denne kostbare Ordning, og Kommissionsflertallet har ogsaa taget bestemt Afstand fra dette Forslag, idet Flertallet hævder, at et 4-aarigt Kursus er længere end nødvendigt og dog ikke i Stand til at erstatte de bestaaende Fortsættelseskursus.

Hvad jeg her har anført er Hovedindholdet af Kommissionens Betænkning

med Hensyn til Studietidens Længde, og det synes mig ikke vanskeligt at tage Stilling til Spørgsmaalet om, hvilket af disse 3 Forslag der er at foretrække. Jeg er i alt Fald klar over, at Flertallets Forslag bør foretrækkes, og denne Opfattelse deles af Finansudvalgets Flertal og ogsaa af Flertallet af Undervisningsraadet. Som allerede nævnt har Finansudvalget forlangt yderligere Oplysninger ud over dem, der findes i Anmærkningerne, og de Skrivelser, der er vekslede mellem Ministeriet og Undervisningsraadet samt Tilsynsmændene findes nu optagne i Bilag til Ændringsforslagslisten i Tillæg B. paa Sp. 1039 fg. under Nr. 59 og 60. Ærede Medlemmer vil af disse Skrivelser se, at Undervisningsraadets store Flertal slutter sig til det af Kommissionsflertallet fremsatte Forslag, som gaar ud paa, at det nuværende almindelige Kursus forlænges fra 1½ til 2½ Aar, samt at det bestaaende Fortsættelseskursus opretholdes. Undervisningsraadet bestaar af alle Højskolens Lærere, vistnok 32. Indenfor Raadet er der ganske vist et Mindretal, Professor Oppermann, der har fremsat et noget andet Forslag, som er skitseret i det til ærede Medlemmer omdelte Bilag og i øvrigt findes i Bilag til Ændringsforslagslisten Tillæg B. Sp. 1055. Dette Forslag er tiltraadt af 4 andre Lærere, og det gaar ud paa, at det nuværende Kursus paa 1½ Aar skal opretholdes, samt at der ved Siden deraf oprettes et Kursus paa 3½ Aar. Som man vil se, er dette Forslag næsten lige saa vidtgaaende som det af Professor Boas stillede, og det undrer mig noget, at dette vidtgaaende og kostbare Forslag har faaet Tilslutning af Tilsynsraadet. Jeg skal ikke komme videre ind paa, hvad der kan anføres mod dette Forslag, men blot fremhæve, at disse stærke Grunde, som Kommissionsflertallet har anført mod P. Th. Niensens og Sonnes Forslag, i endnu langt højere Grad kan anføres mod dette, da det er adskilligt mere vidtgaaende, idet det ene Kursus bliver et helt Aar længere.

Resultatet af alle de Undersøgelser, der har fundet Sted angaaende Studietidens Længde for Landbrugsundervisningen, munder altsaa ud i, at det store Flertal af Kommissionen og det store Flertal af Undervisningsraadet er fuldstændig enigt om at foreslaa, at der oprettes almindelige Kursus paa 2½ Aar, samt at de bestaaende Fortsættelseskursus opretholdes, og Ministeriet har fuldstændig kunnet godkende denne Ordning.